

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 9. detsember 2011
(OR. en)**

EUCO 139/11

**CO EUR 24
CONCL 6**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
9. DETSEMBER 2011**

JÄRELDUSED

Delegatsioonidele edastatakse Euroopa Ülemkogu järeldused (9. detsember 2011).

Viimase 18 kuu jooksul on palju saavutatud, et parandada meie majanduse juhtimist ning võidelda majandus- ja finantskriisiga. Oleme teinud olulisi käesolevates järeldustes esitatud otsuseid, mis tuleb kiiresti ja otsusekindlalt rakendada.

Leppisime kokku, et meetmed, millel on majanduskasvu ja töökohtade loomise jaoks kõige suurem potentsiaal, tuleks seada prioriteediks. Laiendatud euroala paktis osalevad liikmesriigid leppisid kokku, et nad võtavad konkreetsemaid ja mõõdetavamaid kohustusi ning eelkõige jätkavad tööd tööhõive alal.

Kehtestasime suunised oma energiapoliitika edasiseks arendamiseks seoses siseturu lõpliku väljakujundamise, energiatõhususe edendamise, infrastruktuuri arendamise, ELi välissuhetes sidususe tagamise ning tuumaohutuse ja -julgeoleku parandamisega.

Lisaks sellele tervitas Euroopa Ülemkogu Horvaatia ühinemislepingu allakirjutamist ning võttis vastu otsused ELi laienemisprotsessi kohta Serbia ja Montenegro osas.

I. MAJANDUSPOLIITIKA

1. Võttes arvesse majanduse ja rahanduse olukorra halvenemist, arutas Euroopa Ülemkogu käimasolevaid jõupingutusi, mille eesmärk on tuua Euroopa kriisist välja. Punktis 3 kirjeldatud Euroopa Liidu uus majanduse juhtimine tuleb täielikult rakendada, et suurendada usaldust Euroopa majanduse tugevuse vastu. Struktuurireformid ja eelarve konsolideerimise jõupingutused peavad jätkuma, et panna alus jätkusuutliku majanduskasvu taastumisele ning aidata sellega suurendada usaldust lühemas perspektiivis. Samuti on vaja meetmeid, et aidata taastada tavapärane laenuraha suunamine majandusse, vältides samal ajal nii ülemäära riskide võtmist kui ka laenude üldise kättesaadavuse liigset vähenemist, nagu lepidi kokku 26. oktoobril 2011.
2. Tuletades meelde 2011. aasta oktoobris kindlaks määratud majanduskasvu jaoks esmatähtsaid valdkondi, eelkõige ühtse turu akti, digitaalset ühtset turgu ning VKEde ja mikroettevõtjate jaoks üldise regulatiivse koormuse vähendamist, rõhutas Euroopa Ülemkogu vajadust võtta kiiresti vastu meetmed, millel on kõige suurem majanduskasvu ja töökohtade loomise hoogustamise potentsiaal. Ülemkogu toetab seetõttu kiireloomulise programmi põhimõtet ning kutsub nõukogu ja Euroopa Parlamenti üles pidama esmatähtsaks vaadata kiiresti läbi komisjoni poolt kindlaks määratud ettepanekud, sealhulgas iga-aastases majanduskasvu analüüsis välja toodud ettepanekud, millel on majanduskasvu seisukohalt oluline potentsiaal. Ülemkogu kinnitab komisjoni poolt VKEde regulatiivse koormuse vähendamist käsitlevas aruandes esitatud meetmed.

3. 2012. aasta iga-aastane majanduskasvu analüüs on suurepärane alus järgmise Euroopa poolaasta alguseks, mil rakendatakse esimest korda hiljuti tugevdatud majanduse juhtimist, hõlmates muu hulgas uut makromajandusliku tasakaalustamatuse järelevalve ja korrigeerimise menetlust. Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel tehakse kokkuvõtte saavutatud edusammudest ning võetakse vastu vajalikud juhised. Vaja on keskenduda kiiresti rakendamisele, eelkõige pidades silmas käesoleval aastal saavutatud ebaühtlaseid tulemusi strateegias „Euroopa 2020” seatud eesmärkide poole liikumisel ja riigipõhiste soovitude rakendamisel.
- ◦ ◦
4. Laiendatud euroala paktiga ühinenud liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid tegid kokkuvõtte võetud kohustuste täitmise edenemisest siseriiklikul tasandil. Nad leppisid kokku, et 2012. aasta märtsis on vaja põhjalikumalt hinnata pakti eesmärkide saavutamiseks tehtud siseriiklikke jõupingutusi. Lisaks nõustusid nad võtma konkreetsemaid ja mõõdetavaid kohustusi igas paktiga hõlmatud valdkonnas ning andma tehtud edusammude kohta aru oma riiklikus reformikavas. Uut majanduse juhtimist tuleb täiendada tööhõive- ja sotsiaalpoliitika parema jälgimise teel, pöörates erilist tähelepanu meetmetele, mis võivad avaldada mõju makromajanduslikule stabiilsusele ja majanduskasvule, kooskõlas nõukogu 1. detsembri järeldustega.
5. Riigipead ja valitsusjuhid pidasid tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu eesistuja aruandele ja iga-aastasele majanduskasvu analüüsile tuginedes esmase arvamuste vahetuse oma tööhõivepoliitika parimate tavade üle ning jõudsid ühisele arusaamisele, et majanduskasvu saavutamiseks on eelkõige vaja tööjõu täielikku mobiliseerimist. Kuna struktuurireforme tuleb jõuliselt jätkata, on kiiresti vaja võtta sihtmeetmeid nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil kõige haavatavamate rühmade ja eelkõige noorte töötute jaoks. Tugevdatud aktiveerimispoliitikat tuleks täiendada oskuste parandamise alaste jõupingutustega, eelkõige kohandades haridus- ja koolitussüsteeme tööturu vajadustele. Tööturule sisenejate tööhõive- ja ärivõimaluste edendamine ning uue tasakaalustatud turvalise paindlikkuse poliitika arvessevõtmine võib anda olulise panuse noorte tööturu-väljavaadete parandamisse.

6. Riigipead ja valitsusjuhid väljendasid heameelt paktiga ühinenud liikmesriikide rahandusministrite ja komisjoni esitatud aruannete üle, mille teemaks on maksupoliitika koordineerimise küsimusi käsitlevate struktureeritud arutelude edenemine. Seda tööd tuleb jätkata kooskõlas laiendatud euroala paktiga, keskendudes valdkondadele, mille puhul on võimalik kaaluda julgemat tegutsemist. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, kuidas maksupoliitika võiks toetada majanduspoliitika koordineerimist ning aidata kaasa eelarve konsolideerimisele ja majanduskasvule. Rahandusministrid ja komisjon esitavad aruande edusammude kohta 2012. aasta juunis.

II. ENERGEETIKA

7. Eesistujariigi aruandest nähtub, et 2011. aasta veebruaris Euroopa Ülemkogu poolt siseturu täielikuks väljakujundamiseks 2014. aastaks, energiatõhususe suurendamiseks, infrastruktuuri arendamiseks ning ELi välissuhetes järjepidevuse ja sidususe tagamiseks antud suuniste järgimisel on tehtud olulisi edusamme. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu kokkuleppe jõudmist põhja–lõuna ühendusi Kesk- ja Ida-Euroopas käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis. Eelkõige on vaja teha kiireid edusamme järgmistes valdkondades:
- siseturu reguleerivate õigusaktide täielik ja kiire rakendamine liikmesriikide poolt, pidades täielikult kinni kokkulepitud tähtaegadest;
 - üksi ELi liikmesriik ei tohiks pärast 2015. aastat jääda eraldatuks Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest ega tunda muret selle pärast, et tema energiajulgeolekut ohustab asjakohaste ühenduste puudumine;
 - kiire kokkuleppe saavutamine energiatõhusust käsitleva ettepaneku osas, mis peaks looma ambitsioonika ja paindliku raamistiku kooskõlas 2020. aastaks seatud 20% eesmärgiga, nagu Euroopa Ülemkogu 2010. aasta juunis kokku leppis;
 - kiire kokkuleppe saavutamine energiainfrastruktuuri käsitleva ettepaneku osas;
 - ELi energiaalase välispoliitika sidususe ja koordineerimise tõhustamist käsitlevate nõukogu 24. novembri 2011. aasta järelduste rakendamine, tagades muu hulgas, et kokkulepped peamiste varustajate ja transiidiriikidega vastavad täielikult ELi siseturu reguleerivatele õigusaktidele;

- kokkuleppe saavutamine vähese süsinikdioksiidiheitega majandusele ülemineku 2050. aasta strateegia osas ning tulevase 2050. aasta energia tegevuskava hoolikas arvessevõtmine, millest tuleneb üksikasjalik analüüs pikemaajaliseks tegevuseks energeetikasektoris ja sellega seotud sektorites.
8. On tehtud edusamme ELi tuumaelektrijaamade ohutuse läbivaatamisel. ELi tuumaohutuse süsteemi usaldusväärsust suurendatakse veelgi tuumaküsimusi käsitleva õigusraamistiku jätkuva arendamise abil. Tööd tuumajulgeoleku alal ELis jätkatakse tuumajulgeoleku teemalise vahearuande põhjal.
9. Tuletades meelde oma 2011. aasta märtsi järeldusi, kutsub Euroopa Ülemkogu üles:
- rakendama täielikult ja õigeaegselt tuumaohutuse direktiivi ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikku ja ohutut käitlemist käsitlevat direktiivi;
 - pidama jätkuvalt esmatähtsaks tuumaohutuse ulatuslikku läbivaatamist, võttes arvesse komisjoni 23. novembri teatist, ning esitama lõpparuande vastupidavustestide kohta 2012. aasta juuniks;
 - tegema intensiivsemaid jõupingutusi selle nimel, et kaasata kõik ELi naaberriigid täiel määral ohutusalaste vastupidavustestide läbiviimise protsessi ning täiustada tuumaohutuse raamistikku nii ELis kui rahvusvaheliselt;
 - jätkama tööd tuumajulgeolekut käsitlevate meetmetega ELis ja selle naabruses ning esitama lõpparuande 2012. aasta juuniks.

III. LAIENEMINE

10. Euroopa Ülemkogu kinnitab nõukogu 5. detsembri 2011. aasta järeldused laienemise ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kohta ning tuletab meelde oma 2006. aasta detsembri järeldusi, mis moodustavad aluse laienemist käsitlevale uuele konsensusele.

11. **Horvaatia** ühinemislepingu allakirjutamine täna märgib olulist hetke Euroopa integratsioonis. Kuni ratifitseerimismenetluste eduka lõpuleviimiseni jääb Euroopa Ülemkogu ootama Horvaatia saamist ELi uueks liikmeks 1. juulil 2013. Horvaatia osaleb nüüd Euroopa Ülemkogu, nõukogu ja selle ettevalmistavate organite menetlustes aktiivse vaatlejana.
12. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt komisjoni hinnangu üle, mis käsitleb **Montenegro** tehtud suuri edusamme, mis on andnud üldiselt rahuldavaid tulemusi. Pidades silmas ühinemisläbirääkimiste alustamist Montenegroga 2012. aasta juunis teeb Euroopa Ülemkogu nõukogule ülesandeks vaadata läbi Montenegro edusammud reformide rakendamisel, pöörates eriti tähelepanu õigusriigi ja põhiõiguste valdkonnale, eelkõige korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastasele võitlusele, võttes aluseks komisjoni poolt 2012. aasta esimesel poolel esitatava aruande. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama viivitamata ettepaneku Montenegroga läbirääkimiste pidamise raamistiku kohta kooskõlas oma 2006. aasta detsembri järelduste ja väljakujunenud tavadega, võttes ühtlasi arvesse komisjoni poolt välja pakutud uut lähenemisviisi seoses kohtusüsteemi ja põhiõigusi ning õigust, vabadust ja turvalisust käsitlevate peatükkidega. Sellega seoses kutsutakse komisjoni samuti üles alustama Montenegroga *acquis communautaire*'i analüütilise läbivaatamise protsessi eespool nimetatud peatükkide osas.
13. Euroopa Ülemkogu märgib olulisi edusamme, mida **Serbia** on teinud Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogul seatud poliitiliste kriteeriumide ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi nõuete täitmisel, ning seda, et Serbia on saavutanud Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostöö tegemisel täielikult rahuldava taseme. Ülemkogu väljendab heameelt, et Serbia jätkab Belgradi ja Priština dialoogi ja liigub edasi kokkulepete rakendamisega heas usus, ning tervitab integreeritud piirihalduse kokkulepet. Pidades silmas Serbiale kandidaatriigi staatuse andmist, teeb Euroopa Ülemkogu nõukogule ülesandeks analüüsida ja kinnitada, et Serbia on jätkuvalt näidanud üles tõelist pühendumist ning teinud täiendavaid edusamme dialoogi tulemusena saavutatud kokkulepete, sealhulgas integreeritud piirihalduse kokkuleppe heas usus rakendamisel, on jõudnud kokkuleppele kaasava piirkondliku koostöö küsimuses ning on teinud aktiivset koostööd, et võimaldada EULEXil ja KFORil täita oma volitusi. Analüüsi põhjal teeb nõukogu 2012. aasta veebruaris Serbiale kandidaatriigi staatuse andmise kohta otsuse, mille Euroopa Ülemkogu märtsiks kinnitab.

IV. MUUD KÜSIMUSED

14. Tuletades meelde nõukogu 5. detsembri järeldusi laienemise kohta, väljendab Euroopa Ülemkogu Türgi avalduste ja ähvardustega seoses tõsist muret ja kutsub üles täielikult austama nõukogu eesistuja rolli, mis on aluslepingus sätestatud üks peamisi ELi institutsioonilisi tunnusjooni.
15. Tuletades meelde oma 2011. aasta juuni ja oktoobri arutelusid, märgib Euroopa Ülemkogu, et täidetud on kõik õiguslikud tingimused selleks, et võtta vastu otsus Bulgaaria ja Rumeenia **Schengeni** alaga ühinemise kohta. Ülemkogu kutsub nõukogu üles võtma selle otsuse vastu nii kiiresti kui võimalik. Vajaduse korral tuleb Euroopa Ülemkogu selle küsimuse juurde tagasi oma 2012. aasta märtsi kohtumisel.
16. Tuletades meelde oma 23. oktoobri 2011. aasta järeldusi ning kinnitades nõukogu 1. detsembri järeldusi, kordab Euroopa Ülemkogu oma tõsist ja süvenevat muret **Iraani** tuumaprogrammi olemuse pärast, nagu kajastatakse viimases IAEA aruandes, ning Iraani tahtmatuse pärast täita oma rahvusvahelisi kohustusi. Euroopa Ülemkogu tervitab nõukogus saavutatud kokkulepet kanda loetelusse 180 uut üksust ja isikut, kes on otseselt tuumaprogrammiga seotud. Ülemkogu kutsub nõukogu üles jätkama oma tööd seoses Iraani vastu suunatud ELi piiravate meetmete ulatuse ja olemasolevate sanktsioonide laiendamisega, kaaludes prioriteetse küsimusena täiendavaid meetmeid Iraani vastu ning võtma nimetatud meetmed vastu hiljemalt oma järgmisel istungil. Nõukogu kinnitas taas Euroopa Liidu pikaajalist pühendumust teha tööd Iraani tuumaküsimusele diplomaatilise lahenduse leidmiseks kooskõlas rööpse lähenemisviisiga.
17. Euroopa Ülemkogu mõistab üksmeelselt hukka Ühendkuningriigi valitsuse diplomaatilise esinduse vastu suunatud rünnakud Iraanis ning taunib asjaolu, et Iraani valitsus ei ole suutnud täita oma rahvusvahelisi kohustusi kaitsta diplomaatilist personali ja vara Viini konventsiooni kohaselt.

18. Euroopa Ülemkogu on jätkuvalt sügavalt mures **Süüria** režiimi poolt sõjalise jõu jätkuva kasutamise ning Süüria rahva represseerimise pärast. Kinnitades nõukogu 1. detsembri 2011. aasta järeldusi, kinnitab Euroopa Ülemkogu oma toetust Araabia Riikide Liiga jõupingutustele ning kutsub Süüria režiimi üles täitma täielikult Araabia Liiga tegevuskava. Ülemkogu rõhutab taas tungivat vajadust, et ÜRO Julgeolekunõukogu kõik liikmed täidaksid oma kohustusi seoses olukorraga Süürias.
19. Euroopa Ülemkogu tervitab 5. detsembril 2011. aastal Bonnis toimunud Rahvusvahelise **Afganistani** Konverentsi tulemusi ning kinnitab taas oma pühendumust Euroopa Liidu püsivale pikaajalisele kohalolekule Afganistanis pärast 2014. aastat.
20. Euroopa Ülemkogu tunnustab käesoleval poolaastal tulevase **mitmeaastase finantsraamistiku** osas tehtud intensiivset ettevalmistustööd ning võtab teadmiseks eesistujariigi esitatud aruande. Ülemkogu kutsub järgmist eesistujariiki üles seda tööd jätkama, eesmärgiga luua alus läbirääkimiste lõppetapiks, mida on kavas arutada 2012. aasta juunis toimuval Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Ülemkogu tuletab meelde institutsioonidele tehtud üleskutset teha koostööd selle nimel, et tagada mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmine 2012. aasta lõpuks.

